

## Civilutskottets betänkande

1981/82: 31

### om säkerhetsbestämmelserna vid gasdistribution

#### Motion

I motion 1981/82:618 av Per Olof Håkansson (s) föreslås att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en översyn av gällande säkerhetsbestämmelser vid gasdistribution m. m.

Motionären anför att säkerhetsfrågorna vid distribution av naturgas m. m. inte är lösta och att en snabb översyn måste ske inför förestående koncessionsbeslut.

#### Gällande ordning

Enligt *rörledningslagen* (1978:160) får rörledning för transport av bl. a. olja eller naturgas inte framdras eller begagnas utan särskilt tillstånd (koncession). Fråga om koncession provas av regeringen. Att koncession ges enligt *rörledningslagen* innebär ett principbeslut att projektet får genomföras med en viss huvudsaklig utformning. Koncessionen utesluter inte att prövning sker också enligt annan lagstiftning.

Ett koncessionsbeslut enligt *rörledningslagen* ger inte en formellt bindande verkan i förhållande till någon del av *byggnadslagstiftningen* (prop. 1977/78: 86 s. 70). Civilutskottet anförde (CU 1977/78: 3 y) att initiativ bör tas för att samordna planeringen av rörledningar med samhällsplaneringen. Näringsutskottet föreslog (NU 1977/78: 47) att riksdagen som sin mening skulle ge regeringen till känna att frågan om att integrera koncessionsprövningen med planeringen enligt *byggnadslagen* borde beaktas i samband med arbetet på en ny byggnadslagstiftning. PBL-utredningen har föreslagit att till den nuvarande prövningsgrunden i 4 § *rörledningslagen* skall läggas bestämmelse om förhållandet mellan koncessionsprövningen och de kommunala planerna så att rörledning inte får komma till stånd om den strider mot en detaljplan eller ett markförordnande. Till grund för regeringens prövning skall läggas även de av riksdagen föreslagna reglerna om riksstressen (SOU 1979: 66 s. 854).

Enligt *lagen* (1981:1354) om allmänna värmesystem (prop. 1981/82: 64, CU 1981/82: 8) skall regeringen under vissa angivna förutsättningar förklara bl. a. ett naturgasnät som allmänt värmesystem. Lagen föreskriver även (13 §) att ett allmänt värmesystem skall vara försett med de anordningar som krävs för att det skall fylla sitt ändamål och tillgodose skäligen anspråk på säkerhet.

Enligt 36 § *förordningen* (1961:568) om brandfarliga varor skall rörled-

1 Riksdagen 1981/82. 19 saml. Nr 31

ning för transport av brandfarlig gas eller vätska med tillhörande anordningar vara så utförd att det föreligger betryggande säkerhet för att vid transporten skada inte vållas genom brand eller annorledes. Enligt förordningens 37 § krävs, med visst undantag, tillstånd av byggnadsnämnden för att från hamn, upplag eller annan anläggning till avnämare eller annan mottagare utanför anläggningens område transportera brandfarlig vara med rörledning.

Med stöd av förordningen om brandfarliga varor har sprängämnesinspektionen utfärdat kungörelsen (SIND-FS 1982: 1) med föreskrifter om hur rörledningssystem för överföring av naturgas skall utföras och anläggas. Kungörelsen utkom från trycket den 28 januari 1982.

*Miljöskyddslagen (1969: 387) (ML)* kan bli tillämplig på naturgasledningar i den mån framdragandet eller begagnandet kan medföra förorening av vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller medföra störning för omgivningen genom luftförorening, buller, skakning, ljus eller annat sådant och störningen inte är helt tillfällig. Koncession enligt rörledningslagen är bindande vid prövning enligt ML.

#### Utskottet

Motionsförslaget utgår från att det saknas bestämmelser för t. ex. hur nära bebyggelse mottagningsstationer får placeras. Som ovan angetts har emellertid, efter det att motionen väckts, sprängämnesinspektionen publicerat föreskrifter som omfattar bl. a. allmänna säkerhetskrav, skyddsavstånd m. m. I anslutning till överväganden vid länsstyrelsen i Malmöhus län om det planerade s. k. Sydgasprojektet har därefter aktualiserats frågor om lämpligheten av vissa säkerhetsbestämmelser som rör lagring av propan. Överläggningar har ägt rum mellan länsstyrelsen, sprängämnesinspektionen och statens brandnämnd.

Enligt utskottets mening får motionärens intresse anses tillgodosett i väsentliga delar. Några åtgärder från riksdagens sida kan inte nu anses påkallade. Motionen avstyrks därför.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motion 1981/82: 618.

Stockholm den 22 april 1982

På civilutskottets vägnar

KJELL A. MATTSSON

*Närvarande:* Kjell A. Mattsson (c), Per Bergman (s), Rolf Dahlberg (m), Oskar Lindkvist (s), Kerstin Ekman (fp), Lars Henrikson (s), Knut Billing (m), Thure Jadestig (s), Sven Eric Åkerfeldt (c), Maj-Lis Landberg (s), Bertil Danielsson (m), Birgitta Dahl (s), Kerstin Andersson i Hjärtum (c) och Bertil Dahlén (fp).